

Kääbuskasvulistel aediiristel on u 10 cm pikkused lehed ja 5–20 cm kõrgused õievarred.

'Jazzamatazz'.

'Pink Twilight'.

'Fairy Ring'.

Nad on ülitundlikud sõnniku, igasuguste "kaka"-väetiste, lämmastikuliia ning seisva vee suhtes. Viimane muutub eriti ohtlikuks siis, kui kevadise sulavee temperatuur tõuseb 7kraadini – see põhjustab tärgliserikkas risoomis käärimist, mis hävitab taime.

Vesi tuleb kindlasti taimedest eemale juhtida. Selleks võib teha pisikesed vaod või lüüa maasse kangiga mõned augud, kuhu liigne vesi saab ära valguda.

Parimaks väetiseks on lehtpuutuhk, mis sisaldab öitsemist soodustavat ning talvekindlust tõstvat kaaliumi ja fosforit ning kõiki iirise eluks vajalikke mikroelemente.

Ka aitab tuhk muuta meie tavaliselt happelisi aiamuuldi aluseliseks, sest iirised kasvavad kõige paremini, kui mulla pH on mitte alla 6,3 ja mitte üle 7,7. Piisav kogus ruutmeetrile on umbes 200 g tuhka, selle kasutamisel ei vaja iirised enam täiendavalt mineraalväetist.

Kuigi iirised ei talu multšimist, mõjub kääbuskasvulistele sortidele väga hästi see, kui puistata taime risoomide ümber õhuke kiht graniitkillustikku.

Mida suurem, seda uhkem

Kääbuskasvulised aediirised paljunevad kiiremini kui nende keskmi-se ja kõrge kasvuga sugulased.

Kõigile iiristele on omane esialgsest kasvukohast eemale liikumine, uued risoomid kasvavad vanast risoomist väljapoole. Kui ruumi on piisavalt, pole vaja nende ümberistutamiseks kiirustada, sest mida suurem koloonia, seda uhkem.

Ümberistutamise aeg on käes, kui öitsemine väheneb ning noortel taimedel pole enam kasvuruumi, keskmiselt juhtub see 5–7 aastaga.

Ümberistutamiseks või jagamiseks sobilik aeg algab 3–4 nädalat pärast öitsemist. Siis on noored risoomid täielikult välja kasvanud ning kasvu on alustanud ka noored juured. Istutamine võiks olla lõpetatud septembri alguseks.

Istutatakse vaid noori, veel öitsemata risoome. Nende vahelguseks jätke vähemalt 15 cm. Kord juba öitsenud ning järelkasvu andnud vana risoom on oma ülesande täitnud ja tuleb ära visata, teist korda ta enam õievart ei anna ega paljune.

Aediirise risoom peab jääma istutamisel kindlasti mullapinnale. Kaevake 10–15 cm sügavune istutusauk ning tehke selle keskele väike mullakuhik, millele asetage horisontaalselt risoom.

Juured laotage ühtlaselt ja vabalt laiali kahele poole kuhikut, nad ei tohi kuskil jääda kahekorra. Vajadusel võib juuri lühendada.

Istutusauk täitke mullaga. Vastistutatud taimi kastke nii, et risoomid ei märguks.

Pärast öökülma taastub

Õitsenud õievart ei lõigata puhmikust välja, sest allesjäänud varrepikesse hakkab kogunema vesi. See võib põhjustada aediirise tõsist haigestumist, halvimal juhul võib taim koguni hukkuda.

Vanad õievarred murdke maha kohe risoomi pealt. Seda on lihtne teha, painutades neid ettevaatlikult risoomi poole.

Tavaliselt ei kannata iirised kevadiste öökülmade käes, kuigi mõnikord võib pärast külma ööd näha, et lehed on muutunud heledamaks ning risoomi selg on veidi kortsuline, nähes välja külmavõetuna. Mõne päeva jooksul ilmade sooje-nedes aga normaalne väljanägemine taastub ning taimed öitsevad rõõmsalt edasi.

Et iiriste õied puhkevad varrel järjestikku, tuleks äraõitsenud õied esteetilistel kaalutlustel ära korjata.

Külmakindlate taimedena ei vaja kääbuskasvulised iirised talvekattet, kohev lumi katab nad üleni.

Kääbuskasvuliste aediiriste hiliste sortide hiilgeaeg jõuab juunisse. Üürike kevad on suvele käe ulatanud.